UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1863

Ad V Januarii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-72708

Visual Library

Abbas Tavistokensis, inde Episcopus, ambitiosus, *inquit Malmesburiensis*, et protervus, Ecclesiasticarum legum tyrannus invictus;........... humatus Tavistokiæ, quo loco multa spectabilia contulerat.

natalis, 3 S. Rumoni *natalem in secunda editione Anglicani sui Martyrologii, pridie Nonas Januar. consignavit Joannes Wilsonus, his verbis :* Eodem die Tavestokiæ in Devonia, commemoratio S. Rumoni Episcopi et Confessoris, vitæ sanctitate et miraculis
reliquiæ. clari : cujus honori Ordulphus Devoniæ Comes insigne monasterium construxit, sub annum 960, ubi sacræ ejus reliquiæ longo tempore asservatæ sunt magna cum veneratione. *Ceterum ipsius Sancti ætas omnino ignota est. Cum Devonia serius ab Anglis sit subjugata, verisimile est, eum gente Britannum fuisse.*

AD VITAM B. ROGERII. Ex variis.

Pag. 182, *post chronographicum de fundatione* Elantii, *ante Prologum Auctoris, adde* [*Refert Saussaius quoque* Rogerium *in Martyrol. Gallicano, et* Beatum *appellat.* NOT. 72.

AD VITAM B. ANGELÆ

Pag. 186 *post, ad Præfationem nostram, adde* [*Extat in libro de SS. Fulginatibus auctore Ludovico Jacobilli, Vita* B. Angelæ. *Cujus nomen recenset quoque hoc die in Martyrol. Franciscano Arturus Monstierius, et plures citat, qui illius meminerunt. Arnaldum autem vitæ Scriptorem, idem* Beatum *prædicat, et* XVII *Junii recenset.* NOT. 73.

AD V JANUARII.

NOT. 74. *Leonora Rodericia.* Pag. 235, *inter Omissos adde* [Leonora Rodericia, *prima monasterii Pontis-viridis, a Majore Perezia nobili femina sub annum* 1510, *fundati, Ordinis S. Claræ Abbatissa, refertur hoc die et* Beata *appellatur ab Arturo Monstierio. Ita scribit de ea Franciscus Gonzaga par.* 3, *provinc. S. Jacobi Conventu* 7. Plura miracula edidisse fertur; qua etiam de caussa ejus corpus in sacra hujus Conventus æde sepultum, in maxima est apud omnes veneratione. *Idem scribit Barezzius par.* 4, *Chron. Minor. lib.* 1, *cap.* 19.

NOT. 75. *Ibidem cum de* S. Ealredo, *lin.* 2, *dele* [*Ben. Dorganius*] *et repone* [*Kalendarium Cisterciense Divione excusum.*

Ibidem adde : [B. Rogerius Tudertinus, *Ordinis Minorum, refertur hoc die ab eodem Monstierio. De eo agemus* V *Martii.*

DE S. TELESPHORO PAPA M.

NOT. 76. Pag. 236, *col.* 1, *ad Præfationem adde* [*In plerisque veteribus MSS. Breviariis Hispanicarum Ecclesiarum, ut ex Luca Torrio. V. CL. didicimus, reperi-*
S. Telesphori translatio. *tur ad* XXVIII *Januarii adscriptum* S. Telesphori *nomen. In MS. Florario SS.* 1 *Augusti ista leguntur :* Item Telesphori Papæ et Martyris translatio.

AD VITAM S. SYNCLETICÆ VIRG.

NOT. 77. Pag. 242, *col.* 2, *lin.* 1, *post, hic dabo, adde* [*Græcum exemplar una cum Latina interpretatione Petri Lanselii nostri, a Luca Torrio V. CL. Ærarii regii in Flandria Præfecto, accepimus, unde quasdam animadversiones subtexemus. Ex ea Vita in Vitis PP. etc.*

NOT. 78. *Ibidem col.* 2, *lin.* 3 *a fine*, atque etiam ipsi progressus *etc. Lansselius vertit :* Etenim ipsa recte facta nos ad laborem et cognitionem accendebant. *Sensus videtur esse hic :* nam et ipsæ res præclare a Syncletica gestæ mentem nostram ad studium provocabant.

NOT. 79. *Pag.* 243, *num.* 3 *lin. antepenultima*, recondiremus; *lege*, reconderemus. ἀποθησαυρίζοντες.

NOT. 80. *Ibid. cap.* 1 *num.* 8 restim duxit choreis. *planius Lansselius*, saltatrices inducit. χορευτρίας εἰσάγει.

NOT. 81. *Ibid. col.* 2, *num.* 9. Tyria *dele*, *repone* tibia. ἀυλὸς.

NOT. 82. *Ibidem cap.* 2, *num.* 11, *lin.* 8, accersito sene quodam. *Græce est, προσκαλεσαμένη τινὰ τῶν πρεσβυτέρων. vertit Lansselius :* accersito Presbytero.

NOT. 83. *Pag.* 244, *col.* 1, *post nu.* 14, *adde:* [*Hic aliqua legi non poterant in Græco MS. quæ et omisit Interpres.*

NOT. 84. *Ibidem col.* 2, *lin.* 8, fides autem familiam ducebat. *Græce est :* ἡ δὲ πίστις προηγεῖτο πάντων, ὅλους ἀυτῆς τοῦς ἁρμοὺς τῆς ψυχῆς συσφίγγουσα. *Lansselius :* Fides autem omnia præcedebat, totos ipsius humeros omnino constringens.

NOT. 85. *Pag.* 245, *col.* 1, *lin.* 6, *a fine, post* a triginta ad sexaginta, *adde :* nam præclarum est a minoribus ad majora proficere. *quod in Græco habetur.*

NOT. 86. *Ibid. col.* 2, *cap.* 4, *nu.* 26, *lin.* 14, *pro*, personas pulcras, facies decoras, et colloquia simplicia; *repone*, elegantes vultus, figuras indecentes, et antiquam conversationem. πρόσωπα εὐπρεπῆ, καὶ σχήματα ἀπρεπῆ, καὶ ὁμιλίας ἀρχαίας.

NOT. 87. *Page* 246, *col.* 1, *nu.* 28, *lin.* 8, in fuga diaboli; *repone*, in fuga deterioris, ἐν ἀποφυγῇ τοῦ χείρονος.

NOT. 88. *Ibidem cap.* 5, *nu.* 30, *lin.* 3, quæ et palato suo eligebat, *etc.*, *repone*, Unaquæque autem earum accipiebat quantum volebat. *Græce est*, ἑκαστη δὲ αὐτῶν ἐδέχετο ὅπερ ἐβούλετο.

NOT. 89. *Pag.* 247, *col.* 1, *nu.* 36, *lin.* 4, *a fine illius numeri:* viperæ recenter natæ; *repone*, viperæ nascentes. *Ita Græce :* αἱ ἔχιδναι γεννώμεναι. *Et patet, quia dicuntur alvum matris dilaniare, ut in auras prodeant.*

NOT. 90. *Ibidem nu.* 37, *lin.* 5, *ante finem cap.* assiculum, *repone* scintillam. *Græce*, σπινθῆρα.

NOT. 91. *Ibid. cap.* 6, *col.* 2, *lin.* 4, *a fine :* justitiam mundi sequuntur; *repone*, juste et pie vivunt in seculo οἱ κατὰ τὸν κόσμον δικαιοπραγοῦντες.

NOT. 92. *Pag.* 249, *col.* 1, *nu.* 50, *lin.* 4. Ego sum terra et non homo, *corrige*, ego sum vermis, et non homo. *Sic Græcum exemplar habet, et locus Psalmi.*

NOT. 93. *Ibid. nu.* 53, *lin.* 10, *post* cilicino stramento; *adde : alii vero* continenter humi cubant, sed quamvis, *etc.*, *quæ in Græco habentur.*

NOT. 94. *Pag.* 250, *col.* 2, *nu.* 64, *lin.* 13, non enim imposuisti finem obloquendi patri tuo, *corrige*, non enim cessas maledicere fratri tuo.

NOT. 95. *Pag.* 251, *col.* 1, *num.* 70, *lin.* 11, συνδιατρίψεις, *corrige*, συνδιατρέψεις *a* σύνδιατρέπω, converto; *non a* αυνδιατρίβω, conversor.

NOT. 96. *Ibidem col.* 2, *nu.* 73, *lin.* 9, præputii cordis; *corrige*, circumcisionis cordis.

NOT. 97. *Pag.* 252, *col.* 2, *nu.* 84, Præterea id quod dicitur Verbum incarnatum esse, insinuat consequenter nativitatem. *Melius ex Græco sic efferes :* Ortum ipsius Generationem nominavit Divina Scriptura. Præterea quod inter homines dispensative nasceretur, consequenter Generatio est appellata.

NOT. 98. *Pag.* 253, *col.* 1, *nu.* 85, *lin.* 1, *post* mali, *additur in Græco*, dæmones.

NOT. 99. *Pag.* 254, *col.* 1, *nu.* 92, *lin.* 22. Percipite quæ dixi; *corrige :* attende ad ea quæ pronuntiantur. *Græce*, νόειτὰ λεγόμενα.

NOT. 100. *Pag.* 255, *col.* 1, *nu.* 100, *lin.* 12, *post* de adversario, *adde quæ habentur in Græco :* Immoderatio ubique exitiosa. Ne simul arma tua exhaurias, ut nudus in conflictu reperiare, et facile supereris.

NOT. 101. *Ibid. eodem num. lin.* 17. Cave ne stellio velificationi se immisceat. *Melius Lansselius :* Cave ne hostis subrepat in jejunii tui negotiationem . *Græce est :* Ὅρα μὴ ὁ ἐχθρὸς ὑπεισέλθῃ τῇ ἐμπορίᾳ τῆς νηστείας.

NOT. 102. *Ibid. col.* 2, *cap.* 14, *num.* 105, *lin. penult.* febris interrupta; hectica dicta; *corrige,* febres continuæ, πυρετοὶ ἀδιάλειπτοι.

NOT. 103. *Pag.* 256, *col.* 1, *num.* 108, *lin.* 13, *post,* se res habet in bonis; *adde*, nam et commilitonum meorum aliquis partes adversariorum adjuvat. Sæpe enim, *etc.*

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

Ex variis.

DE SS. HONOBERTO ET HONULPHO EPP.

NOT. 104. Pag. 288, *col.* 1, *lin.* 6, *post, agi* V *Januarii, adde* [*Hos quoque refert hoc die Saussaius, testaturque* hactenus una eademque celebritate quotannis in Ecclesia Senonensi ex avita consuetudine percoli.

DE S. FLAMIDIANO M.

NOT. 105. Pag. 289, *col.* 1, *num.* 5, *in fine, adde* : [*Refert eum quoque hoc die Saussaius in Supplemento Martyrologii, et* Flavidianum *vocat, traditque sub* Maximiano coronatum.

AD VITAM S. GERLACI.

Pag. 309, col. 1 annot. ad cap. 6, litt. c dele ista [*Non est relatus* (*Leo III*) *in numerum Sanctorum, licet hic Sanctus appellatur*] *atque ista restitue* [*An sit relatus solenni Ecclesiæ cæremonia in album Sanctorum, nobis non constat. Non hic solum, sed alibi sæpe ab antiquis scriptoribus* Sanctus *appellatur; fuitque eximia sanctitate et miraculis clarus, ut* XII *Junii dicemus.* NOT. 106.

AD VI JANUARII.

DE B. GUARINO EP. CEDUN.

NOT. 107. Pag. 348, *col.* 1, *post num.* 1, *ornat elogio, adde* [*Josias Simlerus (si fas est hominis heterodoxi hic uti testimonio) in descriptione Valesiæ lib.* 2 *fol.* 47, *ita scribit* : Post Amatum Guarinum Sedunorum episcopatum administrasse certum est: quo anno et quamdiu, incertum. Hic post obitum in cœnobio Vallis Alpium apud Equestres sepultus est : uterque a posteris in Divorum numerum relatus fuit. *De* S. Amato *agemus* XIII *Septembris.*

AD VII JANUARII.

NOT. 108. Pag. 354, *inter Omissos, in Isidoro post, Galesinius, adde* [*Exstat in MS. monasterii Bodecensis Canonicorum regularium Vita* S. Isidori Episcopi, cujus festum celebratur VII Idus Januarii; *sed quæ ab imperito scriptore temere consarcinata : nam libros ei tribuit qui sunt* S. Isidori *Hispalensis, de quo agemus* IV *Aprilis, et tamen Episcopum Africanum facit. Galesinius, quem hodie memorat, ait Nicomediæ martyrio coronatum.*

NOT. 109. *Ibidem in* Matthæo Episcopo Agrigentino *post, hic omitto, adde* [*Monstierius eum* VIII *Octobris suo Martyrologio inscripsit, pluribus allatis pii alicujus cultus argumentis : an ab Ecclesia tamen quidquam de ejus sanctitate sit pronuntiatum, nescimus.*

NOT. 110. *Page* 355, *inter Omissos post* Amadeum Episc. Lausanensem, *adde* [B. Elisabetha Ruttensis, *quæ vulgo* Bona Beta *appellatur, refertur hoc die ab Arturo Monstierio : sed Conradus Præpositus Canonicorum regularium Waldseæ, ejus Confessarius, scriptorque vitæ illius, quam et Monstierius citat, diserte tradit obiisse festo S. Catharinæ. Eam vitam dabimus* XXV *Nov.*

DE S. JULIANO M.

NOT. 111. Pag. 355, *col.* 1, *post nu.* 1, *adde* [IX *Januarii in Prolegomenis ad Vitam S. Juliani sponsi S. Basilissæ* § 3, *num.* 13, *diximus eumdem videri qui in quibusdam Martyrologiis* VII *Janu. refertur; licet hic alii duo a nonnullis memorentur.*

DE S. VALENTINO EP.

NOT. 112. Pag. 368, *col.* 2, *nu.* 4, *lin.* 14, *post* Episcopi et Confessoris, *sequentia usque ad num.* 5, *sic exprime* [*Agitur ergo* VII *Januarii* S. Valentini *natalis* (*jam inde a S. Severini Noricorum Apostoli ævo, ut mox dicemus*) *officio duplici* : IV *Augusti Translatio, duplici quoque officio,* XXIX *Octobris ejus nulla modo fit commemoratio in propriis illius Ecclesiæ officiis. Ferrarius* VII *Junii ista scribit* : Magiis in Norico S. Valentini Episcopi Bataviensis. *Citat in Notis tabulas Ecclesiæ Passaviensis, quæ tamen* S. Valentini *eo die non meminerunt. Neque in Norico situm est* Majense castrum. *Ceterum in catalogo Episcoporum Passaviensium non reperitur* Valentini *nomen, quod merito miratur Velserus in Notis ad Vitam S. Severini. Quæ de priori illa translatione e castro Majensi ad Ecclesiam Passaviensem in ejusdem Ecclesiæ officiis narrantur, lubet hic subjungere; ita ergo habent Lectiones secundi nocturni* : S. Valentini Episcopi corpus, cum aliquot annis in Majensi castro humatum, in pace quievisset, tandem circa annum Domini septingentesimum vigesimum tertium, a Luitprando Longobardorum Rege, Tridentum deductum est, quod postmodum Tassilo Bavariæ Dux, Utilonis filius, pridie Nonas Augusti, circa annum Domini septingentesimum septuagesimum septimum Passavium honorifice deportari, atque inter duos muros, ante fores ecclesiæ B. Stephani Protomartyris, ubi Episcopi Sedes est, deponi fecit. Cum vero idem Valentini Confessoris Christi corpus, per quingentos fere annos, multis miraculis clarum in Passaviensi Ecclesia quievisset, tota diœcesis ejus patrocinium sæpenumero sensit, præsertim in Hungarorum nondum Christianis ritibus initiatorum incursionibus et oppugnationibus, in quibus præsentissimum ejus auxilium incolæ sunt experti. Allatis denique reliquiis S. Maximiliani Episcopi Laureacensis, sub Rudolphi Romanorum Regis imperio, Gotfridus ejus nominis primus Episcopus Passaviensis corpora SS. Valentini et Maximiliani, ne humiliori loco posita obsolescerent, honorabili tumba in eadem basilica Passaviensi, extra chorum, sicut hodie cernitur, collocari fecit, sub annum Domini millesimum ducentesimum octuagesimum quintum. *Hæc ibi. At Wiguleus Hundius a* Bernhardo *Godefridi successore factam hanc translationem scribit. Et sane si anno* 1285, *contigit, ut hic dicitur, jam Episcopus erat* Bernardus, *qui ut ex ejus epitaphio constat, obiit anno* MCCCXIV, V *Kal. Augusti, pontificatus sui anno* XXX.

S. Valentini translatio prima, secunda, tertia, a quo curata.

Pag. 369, *numerum* VIII, *ita exprime* : [*Hic dabimus quæ de* S. Valentino *scribit Raderus noster; dein fusiorem vitæ et translationis historiam, a quingentis annis traditam litteris ab anonymo auctore. Eam Surius* IV *Augusti paullulum a se expolitam edidit. Primigeniam phrasim nacti sumus e MS. cœnobii Bodecensis Canonicorum regularium in diœcesi Paderbornensi.* NOT. 113.

Ibidem col. 2, *pro Vita ex Surio hanc substitue, notationibus, quæ isthic adjectæ sunt a nobis, huc quoque transscriptis.* NOT. 114.

VITA ET TRANSLATIO
S. VALENTINI EP. BATAVEN.

Auctore anonymo, ex MS. cœnobii Bodecen. descripta a Joan. Gamansio Soc. Jesu.

CAPUT I.

S. Valentini inventio, translatio.

In civitate Pataviensi inventum est sub nostro ævo corpus sanctissimum venerandi Confessoris Christi et Episcopi Valentini, temporibus B. Callisti Papæ anno Dominicæ Incarnationis *a* MXC, a venerabili ejusdem Sedis Antistite Dedalrico : quod olim illuc translatum a Longobardorum gente de castro Magiensi,

S. Valentini corpus inventum, a